

[Per Federspiel.]

der sker en nuklear ulykke, og hvor man ikke kan konstatere nogen særskilt brøde, skal man kunne idømme indehaveren af dette nukleare anlæg en bøde.

Det forekommer temmelig absurd at sætte en nuklearulykke med hele den katastrofe, dette vil betyde, i forbindelse med noget så ligegyldigt, som at en eller anden person bliver idømt en bøde. Man synes at mangle en vis realitetssans, en vis sans for proportioner, i dette forslag, som den højtærede justitsminister jo fastholder med stor ihærdighed. Det forekommer mig også, at den begrundelse, den højtærede justitsminister kommer med for at fastholde dette forslag, er den slettest mulige. Den højtærede minister har gjort gældende, at det af bevismæssige grunde er nødvendigt at finde et eller andet sted at fastlægge bødeansvar.

Nu er det, som jeg sagde, temmelig ligegyldigt, når der sker en nuklearulykke, om en eller anden person eller et eller andet aktieselskab får en bøde; det oprettes ulykken jo ikke ved. Et bødeansvar har heller ikke den virkning, som det i andre tilfælde vil have, som f. eks. når folk forsømmer at gruse i frostvejr og den slags ting, at derved fastslår man et erstatningsansvar. For erstatningsansvaret er der i sig selv i kraft af det nukleare anlæg. Det er altså heller ikke af den grund nødvendigt at fastslå et fingeret ansvar. Det kan være vanskeligt for anklagemyndigheden at finde frem til den overordnede eller underordnede funktionær, der bærer ansvaret. Men hvad har vi en ankagemyndighed til andet end at finde frem til ansvaret? Og kan anklagemyndigheden ikke finde frem til ansvaret, ja, så må man betragte skaden som hændelig; der sker jo ingen katastrofe ved, at ikke en eller anden — for at sige det populært — skal hænges op.

Endelig nævnte den højtærede justitsminister, at det er vigtigt derved at indskærpe indehaveren hans ansvar. Men er der virkelig nogen, der vil tro, at en person, der driver en så kostbar og en så farlig virksomhed som et nukleart anlæg, vil blive mere ansvarbevidst, fordi der er en risiko for at få en bøde, der, som jeg allerede har sagt to gange, ikke står i noget rimeligt forhold til den skade, der er sket?

Det, vi har at indvende imod dette, er den tendens, der er ved at snige sig ind i lovgivningen, at man med djævelens vold og magt skal idømme bøder, fordi der er sket et eller andet. Vi må fastholde som et princip i dansk ret, at strafansvaret, det være sig bødeansvar eller en hvilken som helst anden straffeaktion, må kræve skyld, må kræve enten forsæt eller uagtsomhed. Der er nævnt i begrundelsen for denne straffebestemmelse, der stammer fra kommissionsforslaget, forskellige rent erhvervspolitiske love, men dér ligger forholdet anderledes, for dér vil i reglen være en økonomisk fordel opstået for indehaveren. I disse tilfælde er der ikke noget som helst analogt, der kan gøres gældende. Der findes efter vor opfattelse ikke nogen som helst rimelig grund til på et så vanskeligt område som dette at pålægge et objektivt strafansvar, blot fordi man er indehaver af et nukleart anlæg, hvis man er ganske uden skyld i den skade, der er sket. Det er et lille punkt i lovforslaget, men et meget vigtigt principielt spørgsmål, at man standser denne tilbøjelighed til ustandselig at skulle idømme bøder, at skulle ulejlige anklagemyndigheden, eller rettere sagt ligefrem skulle kalde på anklagemyndigheden, for at den kan finde frem til et bødeansvar i tilfælde, hvor der ikke foreligger det, der er betingelsen for at straffe: at der foreligger skyld.

Knud Thomsen: Det var med den største glæde, jeg hørte det ærede medlem hr. Per Federspiel gøre rede for de betragtninger, der har ført til, at venstre og det konservative folkeparti har stillet et ændringsforslag til § 38. Forholdet var jo det, at under udvalgsbehandlingen havde vi en hel del diskussion derom med juristerne, en diskussion, der udartede i den grad, at der nærmest var ønsket fremme om at få en top på, for vi andre kunne ikke følge diskussionen. Nu har det ærede medlem hr. Per Federspiel klargjort, at der kan redegøres med enkle og jævne ord for det, man er i færd med at gøre. Jeg kan ikke gøre det bedre og skal derfor i korthed kun sige, at jeg er ganske enig med det ærede medlem hr. Waldemar Laursen i, at man ikke strengt nok kan indskærpe ansvaret for den, der står som øverste leder, den, der har ansvaret for et nukleart anlæg. Men ud fra en ganske jævn